

Pauliina Anttila: Pikkukeskosten ravitsemushoito tehohoitovaiheen aikana

Syventävien töiden tutkielma. Lääketieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto. Hyväksytty 18.5.2011

Ohjaaja: LT Päivi Luukkainen, Helsingin yliopiston kliininen laitos, lasten ja nuorten klinikka

<http://hdl.handle.net/10138/29539>

Proteiinit tärkeitä pikkukeskosille

Oikea ravitsemus on keskeinen tekijä pikkukeskosten kasvun ja kehityksen tukemisessa. Erityisesti varhainen ja riittävä proteiinin saanti on tärkeää. Tässä tutkimuksessa havaittiin, että varsinkin 1–1,5 kg:n painoisina syntyneiden pikkukeskosten energian- ja proteiinin saantia on pystytty tehostamaan sitten 2000-luvun alun.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, minkälaista ravitsemushoitoa pikkukeskoset saivat HUS:n lasten ja nuorten sairaalan vastasyntyneiden teho-osastolla kahden ensimmäisen elinvuokonsa aikana vuonna 2009. Tutkimusaineisto koostui osaston tietojärjestelmästä ja sairauskertomusmerkinnöistä takautuvasti kerätyistä 147 lapsen ravinnonsaanti- ja kasvutiedoista. Tutkimustuloksia verrattiin kansainvälisiin suosituksiin sekä 2000-luvun alussa tehtyyn vastaavanlaiseseen selvitykseen, jonka perusteella osaston ruokintasuosituksia oli muutettu.

Aineistossa lasten kokonaisenergiensaanti suureni ripeästi ensimmäisten elinpäivien aikana ja tasoittui sitten arvon 105 kcal/kg/vrk tuntumaan. Parenteraalinen energiansaanti oli aluksi runsaampaa mutta väheni hiljalleen enteraalisen ravitsemuksen lisääntyessä. Proteiinin saanti lisääntyi nopeasti ensimmäisinä hoitopäivinä, minkä jälkeen se oli keskimäärin 2,5 g/kg/vrk.

Raskauden aikana sikiö saa ravintonsa äidin verenkierrosta suonensisäisesti istukan kautta.

Pikkukeskosilla suonensisäistä ravinnonantoa on jatkettava syntymän jälkeen, koska suolisto ei ole vielä kypsä enteraaliseen ravitsemukseen. Pyrkimyksenä on kuitenkin mahdollisimman pian siirtyä suun kautta annettavaan ravintoon, mieluiten äidinmaitoon. Oikealla ravitsemuksella pyritään ylläpitämään lapsen fysiologisia toimintoja ja mahdollistamaan normaali iänmukainen kasvu. Pikkukeskosten liian vähäinen, suosituksia niukempi ravinnonsaanti voi heikentää kognitiivista kehitystä ja lisätä infektiotilittua ja avustetun ventilaation tarvetta.

Kansainväliset suositukset määrittelevät pikkukeskosten kokonaisenergiensaannin tavoitteeksi 90 kcal/kg/vrk. Proteiinin saantisuositus on vähintään 3 g/kg/vrk. Suosituksista huolimatta keskustosten ensimmäisten viikkojen energian- ja ravintoainensaanti jää tutkimusten mukaan usein alle tavoitteiden. Tämän tutkimuksen perusteella viime vuosikymmenen aikana vastasyntyneiden teho-osastolla on onnistuttu tehostamaan pikkukeskosten ravitsemushoitoa. Keskimääräinen energiansaanti vastasi kansainvälisiä suosituksia. Pikkukeskosten varhainen proteiinin saanti on parantunut varsin huomattavasti, vaikka kolmen gramman tavoitetasoa ei vielä ole saavutettu. ■

